

INGEBLIKT

MOER

Moer 1999/5 opent met een bijdrage over intercultureel onderwijs dat sinds 1985 verplicht is in het Nederlandse basisonderwijs om alle leerlingen voor te bereiden op de multiculturele samenleving. In de praktijk komt daar echter weinig van terecht. Aan de hand van lesfragmenten laten Mylène Hanson & Marianne Boogaard zien hoe dit onderwijs concreet gemaakt kan worden door leerlingen te oefenen in interculturele communicatie.

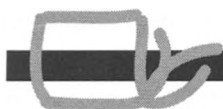
Bart van der Leeuw beschrijft de ervaringen die de Pabo (onderwijzersopleiding) in Den Bosch heeft met MILE-Nederlands, een *Multimediale Interactieve Leeromgeving* die door het Expertisecentrum Nederlands aan de KU Nijmegen ontwikkeld wordt. MILE biedt een aantrekkelijk perspectief op een vernieuwde opleidingsdidactiek waarin studenten autonoom studeren en leren reflecteren op taalonderwijs.

In *De Literatuermuur* presenteert Ilse Bolscher een leesvordering en schrijfvaardigheid in één: leerlingen schrijven een brief met hun boekenwensen aan de boekenfee. Bij Uitgeverij Biblion (Den Haag) verscheen een bundeling van lesideeën die in deze rubriek opgenomen zijn sinds 1994 (Ilse Bolscher & Mirjam Tuinder: *De literatuermuur. Ideeën uit Moer*. ISBN 90-5483-175 8, 208 p., 49,50 NLG.)

LEVENDE TALEN

In *Levende Talen* 542 (september 1999) problematiseert Diederik Schönau de afsluiting van het vak CKV (Culturele en Kunstzinnige Vorming) waarin Nederlandse havo- en vwo-leerlingen verplicht kennismaken met een breed scala aan uitingen van kunst en cultuur. Een onderdeel van dat vak is drama. Diverse theatergezelschappen in Nederland zijn daarop gesprongen om lesmaterialen te ontwikkelen. Metje Jantje Groeneveld had hierover een gesprek met Ria Rottier, hoofd educatie bij het Noord Nederlands Toneel. Thomas Peters baande zich samen met André Coenders een weg door het Internet, op zoek naar bronnen die ondersteuning kunnen bieden voor e-mailprojecten in de tweede fase. Uriël Schuurs rapporteert over een nieuw toetsinstrument dat hij ontwikkeld heeft om leerlingen in niveaugroepen te plaatsen voor onderwijs NT2. Tot slot doet Angelica Rathus enthousiasmerend verslag over het uitgeven van een school-eigen boek: *Het monster van het blauwe paleis* is een sprookje dat gebaseerd is op werkelijke personen en gebeurtenissen rond de Utrechtse basisschool De Beiaard.

In *Levende Talen* 543 (oktober 1999) brengen Peter Bimmel en Ron Oostdam verslag uit over strategietraining en leesvaardigheid.

Blijkt dat een training, die weliswaar aan een aantal strikte voorwaarden voldoet, grote effecten kan hebben op de leesvaardigheid Nederlands. De transfer naar het lezen in een vreemde taal (Engels) treedt echter niet zonder meer op. Thomas Bersee en Polly Perkins bieden een overzicht van de functies van Internet in de onderwijspraktijk en meer bepaald het talenonderwijs: als mondiale mediatheek, communicatiemiddel, publicatiemiddel en medium voor afstandsonderwijs. Over de knelpunten in het NT2-onderwijs aan asielzoekerskinderen had Marijke Degreef een interview met twee Tilburgse onderzoekers: Carrie van der Guchte en Korrie van Helvert. John Daniëls surfte naar *Kennisnet* (www.kennisnet.nl), een netwerk voor het onderwijs opgezet door het Nederlandse ministerie, en maakt melding van bruikbare links voor talendocenten. Ten slotte legt Simon Verhalen uit wat taalstages op de werkvloer inhouden in het voortgezet en volwassenenonderwijs in Nederland.

Levende Talen 544 (november 1999) bevat hoofdzakelijk artikelen over het onderwijs moderne vreemde talen. Met betrekking tot het onderwijs Nederlands bespreekt Hetty Mulder het proefschrift van Peter Bimmel over de training en transfer van leesstrategieën (zie *Levende Talen 543*). John Daniëls bezocht de site van *Digischol* (www.digischol.nl) met aanklikbare vaklokalen; voor leerlingen is het 'één van de grootste leveranciers van links naar sites met boekverslagen, leesdossiers en uittreksels'; het lesmateriaal dat leraren er aantreffen, is van uiteenlopende kwaliteit.

Levende Talen 545 (december 1999) is een themanummer over 'Talen in de basisvorming: voer voor discussie'. Het gaat meer bepaald over het rapport van de Nederlandse inspectie voor voortgezet onderwijs met een evaluatie van de basisvorming (cf. eerste en tweede graad so) na vijf jaar. In het schooljaar 1997-98 bezochten 62 inspecteurs 120 scholen en bekeken er

7300 lessen (waaronder 745 lessen Nederlands). Bij de beoordeling van de lessen is gebruikgemaakt van een beoordelingsschema. Ook directieleden, leraren, leerlingen en ouders werden bevroegd. In haar rapport legt de inspectie een stand van zaken van de basisvorming vast, geeft ze een normering hiervan en formuleert ze aanbevelingen op drie niveaus: de school, de leraren en de overheid. Voor de talen zijn de uitkomsten niet gunstig; in dit themanummer worden de resultaten voor Nederlands en de moderne vreemde talen samengevat en becommentarieerd.

Inspecteur Christien de Graaff geeft een samenvatting van de bevindingen over het vak Nederlands in de basisvorming dat op veel punten voor verbetering vatbaar blijkt: *"Teleurstellend is dat eenderde van de lessen niet voldoet aan de eisen van effectief onderwijs en vakdidactisch zwak is. Leraren Nederlands differentiëren weinig en stimuleren hun leerlingen onvoldoende tot actief leren."* (p. 719). Erik van Schooten & Gert Rijlaarsdam doen verslag van een paneldiscussie met leraren, ontwikkelaars van leermiddelen en vakdidactici over het leerstofaanbod, de lessen, de sectie Nederlands en de toekomst. In een afsluitend artikel reflecteren Huub van den Bergh & Michel Zwarts over de kwaliteit van de lessen Nederlands en moderne vreemde talen en gaan ze dieper in op de mogelijkheden om de kwaliteit daarvan te verbeteren. Hun conclusie luidt: *"Het maakt voor een leerling veel meer uit van wie hij les krijgt, dan op welke school hij zit."* (p. 779) Als gevolg van deze uitkomst roepen ze op tot een gezamenlijke gerichte nascholing aan vakgroepen en niet alleen aan individuele leraren.

Met ingang van 2000 is bij *Levende Talen* een nieuwe formule van kracht met twee bladen. *Levende Talen Magazine*, dat acht keer per jaar verschijnt, is een journalistiek blad met actuele informatie, korte berichtgeving en praktische tips over het talenonderwijs. *Levende Talen Tijdschrift*, met vier nummers per jaar, bevat didactisch-

analytische artikelen en beschouwingen over moedertaal- en vreemdetalenonderwijs. Naast de bladen zal ook de website een grotere rol spelen in de uitwisseling van informatie (<http://home.svm.nl/vlt>).

In januari 2000 is voor het eerst *Levende Talen Magazine* 87/1 verschenen over 'de nieuwe generatie taalleraren'. Het thema wordt flitsend uitgewerkt in interviews, een column, een dagboekverslag, een beeldverhaal, een lessenserie, e.d. John Daniëls zet zijn reis op Internet verder en is bij *De School voor Morgen* aangekomen – een voortzetting van de vroegere SLO-Lijn – die bouwt aan een site voor lesmateriaal (<http://home.svm.nl> en <http://www.lesmateriaal.nl>). In de rubriek 'Jeugdliteratuur in het voortgezet onderwijs' vindt u voortaan besprekingen van jeugdboeken (ook uit andere levende talen), lesideeën bij interculturele jeugdboeken en verwijzingen naar secundaire literatuur. Interessant is ook de rubriek 'Geïntegreerd literatuuronderwijs', eveneens de naam van een nieuw vak in de tweede fase waarin literatuur voor Nederlands en de moderne vreemde talen geïntegreerd aan bod komt. Naast recensies en signaleringen zal er ook aandacht zijn voor lessuggesties en praktijkervaringen.

WERKBLAD VOOR NEDERLANDSE DIDACTIEK

Het *Werkblad voor Nederlandse Didactiek* 28/1 (september 1999) opent met een bespreking van adolescentenliteratuur (deel V) door Ludo Sollié. 'Sterke verhalen' is een bijdrage van Marleen Lippens die gebaseerd is op lessen uit de methode *Netwerk Nederlands 4t*. In 'Wat een historie' presenteert Karel Verleyen een eigenzinnige mening over de rol van de historische jeugdroman. 'Juf, ik stop niet meer als ik lees' is een bijdrage van Saskia Timmermans en Yvette Van Eekelen over functionele leesremediëring in de basisschool (in een meer uitgebreide versie verschenen in *Vonk*

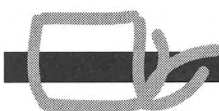
28/5, mei-juni 1999). *Lectuursteekkaarten* voor de tweede/derde graad door Jos Martens en een *Signalement* door Ludo Sollié sluiten dit nummer af.

In het *Werkblad voor Nederlandse Didactiek* 28/2 (december 1999) heeft Eddy Van Hoyweghen het over spreek- en luisteronderwijs in de eerste graad: geen boekenpraat maar klaspraktijk. In zijn bijdrage over leerachterstanden en leerstoornissen bij Nederlands spellen (en lezen) presenteert Chris Van Vliet enkele modellen voor remediale hulp in het secundair onderwijs. Onder de titel 'Is ons moedertaalonderwijs dialectofoob?' formuleert Rob Belemans enkele beschouwingen over de lesbrochure 'Ich kal ooch Limburgs' waarvan hij mede-auteur is (zie ook de bespreking ervan door Joke Verbeek in *Vonk* 28/3, jan.-feb. 1999). Marleen Lippens maakt zich sterk dat ook bso- en zwakke tso-leerlingen via de juiste aanpak tot lezen verleid kunnen worden. Het nummer wordt afgerond met een *Signalement* door Ludo Sollié.

NACHBARSPRACHE NIEDERLÄNDISCH

In *nachbarsprache niederländisch* 14/1 (1999), het tijdschrift van de *Fachvereinigung Niederländisch*, neemt Lut Missine de lezer mee op haar zoektocht naar een identiteit in recente Nederlandse literatuur. De bijdrage van Herbert Immenga gaat over de Afrikaanse poëzie van Elisabeth Eybers. In de reeks over politieke tekenaars en cartoonisten stelt Willy Weyers Peter van Straaten voor. De eerste bijdrage is in het Nederlands geschreven, de twee overige in het Duits.

nachbarsprache niederländisch 14/2 (1999) opent met een bijdrage van Alice van Kalsbeek met signalen uit het onderwijs Nederlands als tweede taal: 'Taalbeleid, taakgericht, teamscholing...'. Onder de titel 'Was

will der Autor damit sagen?' benadert Ralf Grüttemeier processen tegen auteurs vanuit een literatuurdidactisch perspectief. De bijdrage van Helmut Tervooren legt de link tussen Nederlands, 'Niederrheinisch' en Duits in de Rijndelta. Vierduizend pagina's Vlaamse beweging worden kort voorgesteld in de bijdrage van Bruno De Wever. Het eerste en het laatste artikel zijn in het Nederlands, de andere in het Duits.

*Fachvereinigung Niederländisch,
Haus der Niederlande, Alter Steinweg 6/7,
D-48143 Münster,
tel. 00-49-251-83 28 527,
fax 00-49-251-83 28 530,
E-MAIL: fachvereinigung.niederlaendisch@uni-muenster.de,
WEBSITE: <http://wwwhein.uni-muenster.de>*

ONS ERFDEEL

Gelezen in *Ons Erfdeel* 42/4 (1999): Kees Fens en Cyrille Offermans over 'Wreed geluk' van Hugo Claus; de Nederlandse universiteit in overgangsjaren (H. Wesseling); de Volendam Sound (Lutgard Mutsaers); dichters die zich aan proza wagen (Frank Hellemans); nieuwe moslims in Nederlandse steden (Karel Steenbrink); een paradigma van nieuwe stedelijkheid (Kristiaan Borret); de Vlamingen in Brussel na 13 juni 1999 (Jos Bouveroux); Marsman, dichter van kosmos en polder (Jaap Goedegebouwe); het S.M.A.K., een oude vorm voor een nieuw museum (Saskia Bak). In de *Taalpolitieke kroniek* onder meer een bijdrage van Francis Persyn over de recente evolutie van het onderwijs in het Nederlands in Noord-Frankrijk.

In *Ons Erfdeel* 42/5 (1999) gaat het over de nationale faam van keizer Karel (Tom Verschaffel); proeven van een nieuwe bijbelvertaling (Paul Gilliaerts); de recente poëzie van H.H. ter Balkt (Paul Demets); tolerantie onder druk (Kees Schuyt); het werk van

Anne Provoost, volwassen literatuur voor de jeugd (Annemie Leysen); de korte film in Vlaanderen (Erik Martens); de schilderboeken van Nicolaas Wijnberg (Ed Leeflang); de beelden van Johan Tahon (Erik Bracke); de historische romans van Cynthia McLeod (Wim Rutgers); Nederland en zijn grote oosterbuur (M.C. Brands); Pierre Kemp, of dichters die nog maar namen lijken (A.L. Sötemann).

De vaste rubrieken *Culturele kroniek*, *Taal- en cultuurpolitiek* en *Publicaties* sluiten elk nummer af.

HET SCHOOLVAK NEDERLANDS 12

Jaarlijks organiseert de Vlaams-Nederlandse *Stichting Conferenties Het Schoolvak Nederlands (HSN)* een conferentie waarop bevindingen kunnen worden uitgewisseld tussen opleiders, begeleiders, ontwikkelaars, onderzoekers en onderwijsgeevenden. Het verslagboek van de twaalfde HSN-conferentie, die in november 1998 in Antwerpen plaatsvond, is verschenen onder redactie van Rita Rymenans en Hugo de Jonghe. Treffend bij HSN-12 was niet alleen het grote aantal presentaties, maar vooral de verscheidenheid ervan, evenals de uitgestrektheid van het domein dat erdoor werd bestreken. In toenemende mate komen nu niet alleen onderzoekers en ontwikkelaars van leermiddelen maar ook leraren uit het secundair en het basisonderwijs op de conferentie verslag uitbrengen over wat zij op taaldidactisch gebied ondernemen.

Aan onderwerpen is er geen gebrek. Nederlands is een vak met veel facetten, die tegen de achtergrond van gaande ontwikkelingen in onderwijs en maatschappij bovendien voortdurend in aantal toenemen. Al die ontwikkelingen zijn manifest aanwezig in de teksten van niet minder dan 65 van de in totaal 73 presentaties die op de conferentie gehouden zijn. Tel daarbij de openings toespraak en het verslag van de forum-

discussie over de taakzwaarte van de leraar Nederlands, en je krijgt een indrukwekkende verzameling artikelen die 467 pagina's beslaat.

*BESTELADRES: Centrum voor Didactiek,
Het Brantijser, Sint-Jacobsmarkt 9-13,
2000 Antwerpen,
tel. (03)220 46 82,
fax (03)220 46 79,
E-MAIL: miet.oost@ufsia.ac.be*

LEZEN 2000

Stichting Lezen is het landelijk platform voor leesbevordering dat in Nederland in 1988 opgericht is. Doel van de Stichting Lezen is het ontwikkelen van een optimale leescultuur en het bevorderen van leesbereidheid en leesplezier.

Bij de Stichting Lezen is *Lezen 2000, Het calendarium op het gebied van leesbevordering* verschenen. Deze brochure verschijnt jaarlijks en geeft een overzicht van activiteiten, symposia, tentoonstellingen, theatervoorstellingen, prijzen, radio- en televisieprogramma's, en materialen op het gebied van leesbevordering. Elk onderwerp wordt kort toegelicht onder vermelding van datum, doelgroep en contactpersoon. Het calendarium kan gratis aangevraagd worden bij de Stichting Lezen; de meest actuele informatie kan ook geraadpleegd worden op de website (www.lezen.nl). Voor verdere informatie over materialen op het gebied van leesbevordering kunt u ook de sites raadplegen van Bulkboek (www.schrijversnet.nl/bulkboek), NBLC (www.nblic.nl) en de Volkskrant (www.volkskrant.nl).

*Stichting Lezen, De Waag Nieuwmarkt 4,
NL-1012 CR Amsterdam,
tel. 00-31-20-623 05 66, fax 00-31-20-624
00 39, E-MAIL: info@lezen.nl, WEBSITE:
<http://www.lezen.nl>*

POËZIE VOOR 12-PLUSERS

Toevallig op hetzelfde moment (oktober 99) zijn bij Uitgeverij Averbode twee nieuwe bundels verschenen van dichters die in Vlaanderen de grondleggers zijn van de poëzie voor tieners en adolescenten. *Moenie worry nie* van Daniel Billiet is een bundel gedichten met herinneringen aan Namibië en Zuid-Afrika waar de auteur een jaartje rondzwierf. Het verzameld werk van Ed Franck (1988-1999) is in gebonden vorm uitgegeven onder de titel *Met armen te hoe-kig voor sierlijke vleugels*. Wie de bundels naast elkaar legt, merkt al snel het onderscheid tussen beide dichters: Billiet is extrovert, Franck graaft diep in de eigen gevoelens.

*Uitgeverij Altiora Averbode,
Postbus 54, 3271 Averbode,
tel. (013)78 01 11, fax (013)77 01 99*

KLAPPER

Klapper 7/2 (1999), het tijdschrift over lezen en informatiegebruik van het Centrum voor Lezen en Informatie (LINC), besteedt in een dossier van drie bijdragen aandacht aan het leesgroep-fenomeen in Vlaanderen: Paul Van Ingelgom legt onder meer uit waarom en hoe een organisatie als het Davidsfonds nieuwe impulsen probeert te geven aan leesgroepen; Bert Forceville beantwoordt een aantal vragen over het concrete reilen en zeilen van een plaatselijke leeskring; Annemie Vercruysse vat een aantal gegevens samen over gesubsidieerde leesgroepen in Vlaanderen. Valère Dekens brengt verslag uit van het *Miljonairsproject*, een uniek leesbevorderingsproject dat vorig schooljaar in een Hasseltse basisschool heeft plaatsgevonden. En Lieve Van Hilst stelt een prentenboekenproject voor dat in het kader van Dynamo 2 door de afdeling Kinderzorg van het Ursulineninstituut van Mechelen uitgevoerd is. In *Visie* rapporteert

Paul Vandeweerd over een haalbaarheidsstudie rond de optimale wederzijdse afstemming van vraag en aanbod binnen het educatieve veld. Het wordt uitgevoerd door de Educatieve Wegwijzer van Hasselt, in overleg met een Zweedse en Britse organisatie.

(Meer informatie op <http://agenda.hbvl.be/www>, rubriek 'Go-between'.).

Klapper 7/3 (1999) is een themanummer over de voorleesweek die van 18 tot 24 oktober 1999 plaatsvond. Die campagne stelde zich tot doel om het voorlezen thuis, op school en op andere plaatsen waar met kinderen gewerkt wordt, te stimuleren. Om de doelgroep die bestond uit kinderen van 0 tot 12 jaar te bereiken, werd gebruikgemaakt van vier mediators: verenigingen, bibliotheken, basisscholen en kinderopvanginstellingen. Alle initiatieven zijn opgenomen op de Vlaamse website *Leesbevordering* (leesbevordering.bib.vlaanderen.be). In dit nummer wordt het succes van de campagne geïllustreerd met tal van enthousiaste projectbeschrijvingen uit de diverse sectoren. Het nummer wordt afgerond met een bijdrage van Lut Van Damme van de vakgroep Pedagogiek aan de Universiteit Gent met een voorlopig beeld van haar onderzoek naar de (voor)leescultuur bij gezinnen met jonge kinderen.

Daarnaast bevat elk nummer van *Klapper* een uitneembaar *Pluizer*-katern met kinderen jeugdboekrecensies.

LINC, Maria-Theresiastraat 20,
3000 Leuven,
tel. (016)31.66.00, fax (016)31 66 01,
E-MAIL: linc@ping.be

OPENBAAR

Openbaar 29/4 (oktober 1999), het tijdschrift voor leesbevordering van het Katho-

liek Centrum voor Lectuurinformatie en Bibliotheekwerk (KCLB), is eveneens een themanummer over voorlezen. In een achtergrondartikel schetst Lut Van Damme (Universiteit Gent) een beeld van haar onderzoek naar de (voor)leescultuur bij gezinnen met jonge kinderen. Dat voorlezen een haalbare kaart is voor alle ouders, wordt aangetoond door opbouwwerker Patrick Vanspauwen. De ervaringen met voorlezen door een 'leesjuf' op een reguliere school komen aan bod in het enthousiaste verhaal van Ria Dorssemont. Kathleen Verbiest schetst de omstandigheden waarin voorgelezen wordt in de Ziekenhuisschool Gasthuisberg. Dat ook jongeren van 10 tot 12 jaar een voorleesmoment nog erg kunnen waarderen, wordt bevestigd door jeugdboekenschrijfster Linda Van Mieghem. Het nummer rondt af met de millenniumvoorkeur van journalist Ronnie Pede, die het voorlezen aan zijn dochtertje als onderdeel van zijn eigen leesplezier beschouwt.

Openbaar 29/5 (december 1999) is een themanummer over teksten in het christelijk opvoedingsproject van het VSKO. De twee openingsartikels van Jan Kerkhofs en Dirk Hutsebaut lichten recent onderzoek naar waardebeleving bij jongeren toe. Vervolgens komt pedagogisch begeleider Guido Gode-mé aan het woord over de criteria bij het kiezen van fictionele teksten. In een vijftal kortere bijdragen geven jeugdauteurs (Jaak Dreesen, Kolet Janssen en Karel Verleyen) en uitgevers (Petra Moeyersoon en Hilde Vanmechelen) hun mening over waarden en ethische standpunten in jeugdliteratuur. Tot slot beschrijft Eva De Schrijver, een leerkracht Nederlands in de derde graad so, haar praktijkervaring met *Wachten op Godot* (S. Beckett) en *Een tijd vol angsten* (M. Wildiers).

KCLB, Van Helmontstraat 29,
2060 Antwerpen, tel./fax (03)272 21 46,
E-MAIL: k.c.l.b@village.uunet.be

INTEGRATIE NT2-NT1

In de reeks *Studie en Onderzoek* van het SLO-project Nederlands voortgezet onderwijs is deel 28 verschenen over de integratie van NT2-NT1 in de lerarenopleiding in Nederland (augustus 1999). Vanuit het project wordt al enkele jaren gepoogd het onderwijs Nederlands als tweede taal waar mogelijk te relateren aan het moedertaalonderwijs. Dat gebeurt vooral door de ontwikkeling van leermiddelen en nascholingsmateriaal, en conferenties met opleiders, nascholers en uitgevers. In deze publicatie van de hand van Judith Kortas & Jeanette Lubbers wordt verslag gedaan van twee deelstudies: een inventariserend onderzoek naar de positie van NT2 in universitaire lerarenopleidingen Nederlands, en een analyse van NT2-elementen in de voorstellen van de taakgroep tweedegraads opleidingen.

SLO, Postbus 2041,
NL-7500 CA Enschede,
tel. 00-31-53-4840 646,
fax 00-31-53-4307 692,
E-MAIL: t.meestringa@slo.nl

ONDERWIJS-SERVICE

Onderwijs-Service vzw geeft jaarlijks de *Gids niet-commerciële uitgaven en activiteiten (basisonderwijs)* uit; de versie 2000 wordt verwacht in april 2000. Daarin krijgen niet-commerciële organisaties de kans om hun publicaties en activiteiten aan het onderwijzend personeel voor te stellen. Deze catalogus wordt gratis naar alle basisscholen verstuurd, evenals naar 1500 privé-adressen van leerkrachten basisonderwijs. De gids kan ook geraadpleegd worden op Internet.

Bij dezelfde uitgever is voor de elfde maal de *Kinderanimatiegids* (seizoen 1999-2000) verschenen. In deze 88 blz. tellende gids vindt je adressen, telefoonnummers, technische

voorwaarden, prijzen en het programma-aanbod van reizende gezelschappen, goochelaars, clowns, poppentheaters, jongleergezelschappen, muziekgroepen, poppenkastspelers, ballondecateurs, vuurspuwers, vertellers, jeugdtheaters, grimeerteams, buiksprekers,... Ook verhuurfirma's van springkastelen, volksspelen, trampolines, kindermolens, ballenbaden e.d. ontbreken niet in het ruime aanbod. Een aantal gegevens is ook op de website terug te vinden. U kan de papieren gids bestellen door 120 BEF over te schrijven op rekeningnummer 001-2274789-21 van Centrum Informatieve Spelen vzw Onderwijs-Service, Naamsesteenweg 164, 3001 Leuven, met vermelding KA.

Onderwijs-Service vzw, Spoorwegstraat 19,
9250 Waasmunster,
tel. (052)46 45 57, fax (052)46 19 62,
E-MAIL: k.david@planetinternet.be, WEBSITE:
<http://www.edu-web.be/ONDERSER/INDEX.HTM>

JUF, ER ZIT EEN MUIS OP MIJN BANK!

'Juf, er zit een muis op mijn bank!' is de titel van een cd-rom over het gebruik van ICT in de basisschool. Deze cd-rom is het eindproject van het Rivierenproject waarin 18 basisscholen op zoek gingen naar de meerwaarde van ICT in de klaspraktijk. De Koning Boudewijnstichting en het departement Onderwijs waren de initiatiefnemers.

De cd-rom bevat achtergrondinformatie over ICT en onderwijs, en veel concrete tips voor de klas. Het unieke ervan is dat elke leraar een eigen ICT-trip kan uitstippelen. Er zijn verschillende startpunten: ICT en zorgverbreding; ICT en de eindtermen; een nieuwe kijk op leren en onderwijzen; de invoering van ICT. Uiteindelijk komt de gebruiker terecht bij het hart van de cd-rom: een praktijkgedeelte met lestips, een overzicht van educatieve en administratieve software,

interessante links naar Internet,...

Koning Boudewijnstichting,
Marleen Verboomen, Brederodestraat 21,
1000 Brussel,
tel. (02)549 02 59, fax (02)511 52 21, E-
MAIL: verboomen.m@kbs-frb.be

HANDBOEK RECHTSTAALBEHEERSING

Betere taal: meer recht is van de hand van Joris Gerits die sinds 1982 het vak 'Rechtstaalbeheersing' doceert in de faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen (UFSIA). In de eerste plaats is het een handboek voor juristen in opleiding met de volgende vijf hoofdstukken: (1) rechtstaal: definitie en kenmerken; (2) taal en samenleving: de functies van taalgebruik; (3) ambtelijke stijl; (4) correct gebruik van termen en uitdrukkingen in de juridische en ambtelijke taal; (5) tekststructuur en begrijpelijkheid. De nieuwe spelling wordt in een appendix toegelicht.

In dit handboek worden de juridische taalbarrières beschreven en wordt aangegeven hoe ze gemakkelijker genomen kunnen worden. De richtlijnen worden in talrijke concrete voorbeelden uitgewerkt. Het boek bevat ook veel nuttige informatie voor iedereen die door een betere taalbeheersing complexe aangelegenheden toegankelijk en begrijpelijk wil maken. Kostprijs: 595 BEF.

Acco Uitgeverij, Tiensestraat 152,
3000 Leuven,
tel. (016)29 11 00, fax (016)20 73 89

OP AVONTUUR!

Onder redactie van S. Houppermans, W.L. Idema & R. Kruk verscheen de publicatie *Op Avontuur! Aspecten van avonturenverhalen in Oost en West* (Zutphen: Uit-

geversmaatschappij Walburg Pers, 1998). In de 16 teksten die de redactie in deze bundel verzameld heeft, komen de diverse aspecten van het avonturenverhaal aan bod. Expliciet of impliciet worden vragen gesteld over de betekenis van het begrip 'avontuur' in verschillende culturen: in hoeverre legt de plaats van het avonturenverhaal de wortels bloot van de literatuurgeschiedschrijving met zijn indeling naar genres? welk belang wordt aan het avontuur gehecht? welke status krijgt de held in verband met de normen en waarden van een bepaalde cultuur? De diverse bijdragen brengen fundamentele overeenkomsten en verschillen aan het licht tussen de literatuur uit alle werelddelen en uit vele tijdperken.

GIDS GEDRAGSPROBLEMEN

Sociale, relationele, gedrags- en communicatieproblemen blijken in schoolverband regelmatig voor te komen. Er is duidelijk nood aan een aanpak, zowel bij leerkrachten als bij leerlingen. Om hierbij behulpzaam te zijn, heeft Psychcom vzw een praktische gids van 380 p. met cd-rom samengesteld. Enerzijds tracht deze gids een geordende inventaris te zijn van in de praktijk toegepaste en toepasbare benaderingswijzen van deze problemen. Zo worden leerkrachten en directies als ervaringsdeskundigen aan het woord gelaten om hun knowhow met elkaar te delen. Anderzijds wordt gebruikgemaakt van beschikbare wetenschappelijke theorievorming rond ontwikkeling en opvoeding van jongeren, en wordt getracht die handelingsgericht te vertalen.

Om het geheel interactief te maken, zijn op de cd-rom twee schalen opgenomen die toelaten het eigen pedagogisch handelen van leerkrachten te situeren. Een zestigtal facetten van het pedagogisch handelen worden cijfermatig en tekstueel in beeld gebracht. Het is de bedoeling om leerkrachten concrete middelen tot inzicht en hande-

len aan te reiken. Zo wordt onder meer heel concreet en stapsgewijs aangegeven hoe om te gaan met geweld en vernieling, pesten, fysiek contact, demotivatatie en spijbelen, hoe samen te werken met ouders, hoe individuele leerlingen te begeleiden, enz. Dit werk is bruikbaar voor individuele en teamgerichte navorming, ook voor jonge leer-

krachten. Vorming kan op aanvraag georganiseerd worden (zie website).

*Psychcom vzw, Geelhandlaan 3,
2540 Hove, tel. (03)455 30 65,
E-MAIL: jo.franck@ping.be,
WEBSITE: <http://www.ping.be/~p4u01209>*

*Rita Rymenans
Universiteit Antwerpen (UIA)
Departement Didactiek en Kritiek
Universiteitsplein 1
2610 Wilrijk
rymenans@uia.ua.ac.be*